

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6323010071
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mandáček
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6323010071.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mandáčka a sudcov JUDr. Mária Šuleja a Mgr. Ivany Datlovej, na verejnom zasadnutí dňa 15. mája 2024, v trestnej veci obžalovaného A. B. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák., o odvolaniach obžalovaného a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno zo dňa 23. októbra 2023, sp. zn. BR-6T/21/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu v celom výroku o treste.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvalým pobytom C. D. XXXX/XX, E. F. XX, G. H. I. J. I. C. C.,

o d s u d z u j e

podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., § 42 ods. 1, § 41 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4,5 (štyri a pol) roka.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. sa ruší trestný rozkaz Okresného súdu Brezno č.k. 6T/93/2022 zo dňa 2. novembra 2022 vo výroku o treste ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. B. z a m i e t a .

Vo zvyšnej časti zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresného súdu bol obžalovaný A. B. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v rodinnom dome v C., na F. K. a následne v rodinnom dome H. C., časť L., F. XX, od presne nezisteného dňa leta roku 2008 do presne nezisteného dňa leta roku 2019, opakovane spôsobil psychické a

fyzické utrpenie svojej vtedajšej manželke M. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom N., O. XXX/XX, toho času bytom H. - E., O. XX, tým, že v lete roku 2008 H. C. na ul. F. pod vplyvom alkoholu ju prvýkrát fyzicky napadol, pričom ju dva až trikrát kopol, z toho jedenkrát do brucha a to aj napriek tomu, že bola v tom čase tehotná, udieral ju päšťami do tváre a popri tom jej nadával, že je cigánka, do narodenia ich syna, v januári 2009, ju ešte jedenkrát fyzicky napadol, pričom ju udieral päšťami a približne v marci 2009 sa jeho agresia začala stupňovať, pod vplyvom alkoholu jej pravidelne vulgárne nadával a kričal na ňu, približne štyrikrát do týždňa ju fyzicky napádal fackami alebo kopmi, v jednom prípade ju ťahal za vlasy, udieral jej hlavu o stôl, oblieval ju pivom, vyhadzoval ju z domu, bral jej peniaze a rozpredával veci zo spoločnej domácnosti, čím u nej vyvolával stres z obavy, čo sa stane, keď príde domov a postupne sa takto správal aj keď nebol pod vplyvom alkoholu, čo vyústilo, že v lete 2019 od neho aj s ich spoločnými maloletými deťmi A. B. nar. XX.XX.XXXX, D. B. nar. XX.XX.XXXX a P. B. nar. XX.XX.XXXX odišla.

Za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 3, § 42 ods. 1, § 41 ods. 1, 2, § 38 ods. 2, § 36 písm. j), § 37 písm. h), § 39 ods. 1, 3 písm. d) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere tri a pol roka nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. sa zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Brezno č.k. 6T/93/2022 zo dňa 02.11.2022 vo výroku o treste, ako aj všetky výroky na to nadväzujúce.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o treste podal obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 30. októbra 2023 odvolanie, ktoré následne odôvodnil prostredníctvom svojej obhajkyne písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 15. decembra 2023. Úvodom popísal výrokovú časť napadnutého rozsudku s tým, že súhlasí s právnym názorom súdu, že jeho konanie formálne napĺňa znaky trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Tr. zák. Zdôraznil, že ku spáchanému skutku sa priznal už v rámci prípravného konania a tento úprimne oľutoval. Po nástupe na protialkoholické liečenie si svoje konanie spätne uvedomil, z čoho mu bolo do plaču. Keby mohol uvedené akokoľvek vrátiť, už by to určite nespravil. Zopakoval, že nie všetky skutočnosti uvedené v obžalobe sú pravdivé. Odmieťa tvrdenie, že poškodenú oblieval pivom a búchal jej hlavu o stôl a kopal ju do brucha ako tehotnú. Priznal, že pod vplyvom alkoholu poškodenej vulgárne nadával a dal jej facku. Má za to, že tvrdenia, že modriny na tele poškodenej boli výsledkom jeho fyzického napádania, boli v konaní jasne vyvrátené, nakoľko u poškodenej bola diagnostikovaná idiopatická trombocytopenická purpura. Dodal, že v konaní s poukazom na rozpory znaleckých posudkov nebolo bez pochybností preukázané, že poškodená trpela alebo trpí nejakou postraumatickou stresovou poruchou alebo nejakou psychotraumatizáciou v dôsledku konania obžalovaného. Za potrebné považoval poukázať na to, že takéhoto konania sa dopúšťal iba a len pod vplyvom alkoholu. V tejto súvislosti poukázal na to, že od augusta 2023 vykonáva ústavne protialkoholické liečenie, pričom chce ďalej abstinovať, zmeniť svoj život od základov a nanovo budovať vzťah so svojím synom, preto možnosť zníženia, resp. podmieneného odkladu uloženého trestu má pre neho veľký význam.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a veci vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol alebo, aby odvolací súd po zrušení prvostupňového rozsudku sám rozhodol tak, že uložený trest zníži.

Proti napadnutému rozsudku vo výroku o treste v neprospech obžalovaného podal odvolanie písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 26. októbra 2023 aj okresný prokurátor a toto písomne odôvodnil podaním doručeným okresnému súdu dňa 18. decembra 2023. V úvode popísal výrok napadnutého rozsudku okresného súdu a v stručnosti i jeho odôvodnenie. Poukázal na to, že okresný súd pri ukladaní trestu aplikoval inštitút mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zákona. Má za to, že u obžalovaného absentujú dôvody pre mimoriadne zníženie trestu. Taktiež nesúhlasí s názorom okresného súdu, že použitie trestnej sadzby ustanovenej trestným zákonom by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne. Okolnosti prípadu a konanie obžalovaného nevybočujú

z obvyklých prípadov. Nie je teda naplnený dôvod aplikácie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu. Pri obžalovanom nemôže byť v jeho prospech, že sa tohto konania dopúšťa len pod vplyvom alkoholu. Práve preto by nemal požívať alkohol. Navyše, takto uloženým trestom nebude naplnená represívna zložka trestu s tým, že uloženie nepodmienečného trestu na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., by účinnejšie výchovne pôsobilo na obžalovaného a existuje obava, že trest, ktorý bol obžalovanému uložený, môže obžalovaného negatívne povzbudiť do budúcnosti pri páchaní ďalšej trestnej činnosti. Má za to, že okresný súd uložil obžalovanému nízky trest, ktorý nevystihuje stupeň závažnosti jeho konania, keďže obžalovaný takmer 11 rokov poškodenej spôsobil nielen psychické, ale aj fyzické utrpenie, túto opakovane napádal fackami a kopaním.

Navrhuje výrok o treste zrušiť a uložiť obžalovanému trest vyšší vo výmere 7 rokov.

K odvolaniu okresného prokurátora sa stručne vyjadril obžalovaný prostredníctvom svojej obhajkyne písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 17. januára 2024, kde zopakoval argumentáciu uvedenú v odvolaní, ktoré obžalovaný podal proti rozsudku okresného súdu.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry sa pridržiaval písomne podaného odvolania. Zdôraznil dĺžku protiprávneho konania, ktorého sa obžalovaný voči poškodenej dopúšťal. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a vo veci sám rozhodol tak, že uloží obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov s jeho zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a odvolanie obžalovaného zamietnuť.

Poškodená sa vyjadrila tak, že chce, aby bol obžalovaný potrestaný tak, ako on spôsobil poškodenej bolesť, pričom všetko videli deti a najmladší syn má z toho psychické problémy. Chce len spravodlivý trest pre obžalovaného.

Obhajkyňa sa pridržiava skutočností uvádzaných v písomne podanom odvolaní ako aj skutočností uvádzaných vo vyjadrení k odvolaniu okresného prokurátora. Nestotožnila sa s trestom, ktorý bol uložený prvostupňovým súdom, ani s tvrdením okresného prokurátora a jeho návrhom na sprísnenie trestu. Vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, ako aj na osobu obžalovaného je toho názoru, že nie je potrebné a nevyhnutné ukladať obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody. Za dostatočný na jeho prevýchovu považuje podmienený trest s probačným dohľadom a s primeranými obmedzeniami. Zdôraznila, že obžalovaný absolvoval protialkoholické liečenie, je rozhodnutý naďalej abstinovať, odišiel do zahraničia, kde riadne pracuje a je teda zrejmé, že jeho úmyslom je zmeniť svoj život, polepšiť sa a tento viesť riadnym spôsobom. Navrhla zrušiť napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a uložiť obžalovanému trest miernejší s podmieneným odkladom jeho výkonu, s probačným dohľadom a primeranými obmedzeniami a odvolanie okresného prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný sa v plnom rozsahu stotožnil s tým, čo povedala jeho obhajkyňa s tým, že je rozhodnutý viesť riadny život.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zistil, že odvolania podali obžalovaný a okresný prokurátor ako oprávnené osoby v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne preskúmal v intenciách § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku vo výroku o treste, proti ktorému odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytknuté, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané čiastočne dôvodne (krajský súd obžalovanému sprísnil uložený trest, nie však v takom rozsahu, ako požadoval prokurátor), naproti tomu odvolanie obžalovaného krajský súd vyhodnotil ako nedôvodné.

Pokiaľ ide o výrok o treste, po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. krajský súd zistil, že súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 a pol roka uložený obžalovanému napadnutým rozsudkom je neprimerane mierny. Preto krajský súd podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v celom výroku o treste a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci rozsudkom sám tak ako je to uvedené v jeho výrokovej časti. Preskúmajúc napadnutý rozsudok v tejto časti, krajský súd konštatuje, že okresný súd pri ukladaní trestu prihliadol na všetky podstatné skutočnosti, na ktoré bol povinný podľa Trestného zákona prihliadnuť. V tomto smere v podrobnostiach

krajský súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku na strane č. 11 až 12. Okresný súd správne u obžalovaného vzhľadom na jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zák., že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život a jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona, že spáchal viac trestných činov. Za spáchaný zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. pri rovnakom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností je možné uložiť trest odňatia slobody na sedem až pätnásť rokov. Vzhľadom však na skutočnosť, že súd odsudzoval obžalovaného za viac úmyselných trestných činov, z ktorých jeden bol zločinom, podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. s poukazom na § 42 ods. 1 Tr. zák. bolo potrebné obžalovanému uložiť súhrnný trest s tým, že horná hranica základnej trestnej sadzby sa zvýšila o tretinu, čo znamená, že obžalovanému bolo v konečnom dôsledku možné uložiť trest odňatia slobody na 7 až 20 rokov. Okresný súd správne, vzhľadom na okolnosti prípadu dospel k záveru, že uvedená trestná sadzba je pre obžalovaného neprimerane prísna. Krajský súd v úplnej zhode s názorom okresného súdu má za to, že uloženie trestu, čo i len na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 7 rokov, by nezodpovedalo okolnostiam konkrétneho prípadu, bolo by v danom prípade neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačí aj trest kratšieho trvania. Preto krajský súd pristúpil k aplikácii inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. Krajský súd poukazuje na to, že spôsob konania obžalovaného, napriek dĺžke trvania tohto konania, nedosahoval až takú intenzitu a rozsah, aby spôsobil u poškodenej vznik tzv. syndrómu týranej osoby alebo posttraumatickej stresovej poruchy, no na druhej strane nemožno však prehliadať to, že sa obžalovaný voči poškodenej dopúšťal i fyzického napádania. Vzhľadom na tieto skutočnosti považuje krajský súd mimoriadne zníženie trestu síce za odôvodnené, nie však až v takej miere ako to učinil okresný súd. Na rozdiel od súdu prvého stupňa má krajský súd za to, že uložený trest vo výmere 3 a pol roka je neprimerane mierny, preto sám rozhodol tak, že obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 a pol roka a takto uložený trest považuje za primeraný. Odvolanie okresného prokurátora v tomto smere potom krajský súd vyhodnotil za čiastočne dôvodné a naopak, odvolanie obžalovaného z vyššie popísaných dôvodov ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol. Krajský súd uzatvára, že ako je zrejmé z ust. § 39 ods. 1 Tr. zák., aplikácia mimoriadneho zníženia trestu je prejavom diskrečného oprávnenia konajúceho súdu a je prípustná za splnenia zákonom stanovených podmienok, ktoré sú vyjadrené alternatívne, z ktorých jednou sú okolnosti prípadu a druhou pomery páchatel'a a v prejednávacom prípade bola splnená práve podmienka okolnosti prípadu.

Krajský súd obžalovaného v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Keďže krajský súd ukladal súhrnný trest, podľa § 42 ods. 2 veta prvá Tr. zákona súčasne zrušil výrok o treste uloženom obžalovanému skorším trestným rozkazom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Vo zvyšnej časti, a to konkrétne vo výroku o vine zostal napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý, nakoľko tento výrok nebol napadnutý odvolaním ani zo strany obžalovaného, ani zo strany okresného prokurátora a nebol potom ani predmetom odvolacieho konania a krajský súd ho teda nepreskúmaval.

Z týchto dôvodov potom krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, a to pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.